

Danske Kirkers Råd
National Council of Churches in Denmark

Peter Bangs Vej 1D
DK-2000 Frederiksberg
Danmark
Tel + 45 3543 2943
Fax + 45 3838 1793
dkr@danskekirkersraad.dk
www.danskekirkersraad.dk
Giro 605 5710

Frederiksberg d. 23. november 2013

Orientering til kirkerne i Danske Kirkers Råd vedr. priser på begravelsespladser

Udsendt november 2013 af arbejdsgruppen Frihed og Lige Vilkår

Indledning

På Rådsmødet i januar 2013 blev der spurgt, hvorfor priserne ved køb af gravplads på de danske kirkegårde har været stærkt – og tilsyneladende tilfældigt – stigende for ikke-medlemmer af Folkekirken. Arbejdsgruppen lovede at undersøge dette. Vi bad Kirkeministeriet om et møde, der fandt sted den 17. juni i Kirkeministeriet. Fra ministeriet deltog økonomi- og kontorchef Klaus Kern-Jespersen samt Jacob Ølgaard-Nicolajsen og Marjun Egholm. Fra Danske Kirkers Råd deltog Erling Tiedemann, Aase Rønkilde Pedersen og Bent Hylleberg samt generalsekretær Mads Christoffersen.

Efterfølgende har udvalget arbejdet videre med emnet ud fra de informationer, som vi fik i ministeriet. Denne orientering til kirkerne er et kortfattet sammendrag af reglerne på området.

Takster på Folkekirkens kirkegårde

Kirkegårdstakster følger de statslige regler for beregning af gebyrer og afskrivning af bygninger, anlæg og installationer. Det medfører, at taksterne skal dække de langsigtede gennemsnitsomkostninger, men taksterne må ikke overstige de faktiske omkostninger, der er forbundet med levering af den pågældende ydelse. Taksterne kan deles i to hovedgrupper: a) Erhvervelse, fornyelse og forlængelse af brugsretten til gravsteder og b) Renholdelse og pleje af gravsteder.

For begge hovedgrupperes vedkommende skal de faktiske omkostninger dokumenteres ved en lokal beregning af omkostningerne, og det er disse takster, som fremgår af den lokale kirkegårds takstblad. Taksterne fastsættes af det lokale provstiudvalg på baggrund af en konkret omkostningsberegning, og tvivlsspørgsmål om reglerne for beregning af kirkegårdstaksterne kan forelægges stiftet. Der er mulighed for appel hos stiftet, ministeriet og/eller ombudsmanden.

Vedr. b) Renholdelse og pleje af gravsteder

45 Kirkegårdene har en forpligtelse til tilbyde denne ydelse, der dog kan varetages af efterladte eller
46 alternativt en lokal gartner. Hvis kirkegårdspersonalet varetager opgaven, skal den fulde
47 omkostning opkræves for ydelsen. Der må ikke gives rabat – hverken til medlemmer eller ikke-
48 medlemmer af folkekirken. Der betales én gang årligt eller der kan indgås en flerårig aftale. Denne
49 ydelse er momspligtig.

50

51 *Vedr. a) Erhvervelse, fornyelse og forlængelse af brugsretten til gravsteder*

52 Erhvervelse af et gravsted er en myndighedsopgave, hvor udbyderen skal fastsætte prisen på
53 samme niveau som omkostningen. Folkekirken kan herefter kun yde tilskud til egne medlemmer.
54 Da folkekirken er omfattet af de offentlige regler for gebyrfastsættelse skal taksten dække de
55 langsigtede gennemsnitsomkostninger, men må ikke overstige de faktiske omkostninger.

56

57 Ministeriet har udarbejdet et beregningsskema, hvor menighedsrådene er forpligtede til at
58 overholde principperne i cirkulæret, men ikke nødvendigvis til at bruge netop dette skema. Se evt.
59 www.altomkirkegaarde.dk/fileadmin/Skema_ret/Takstberegningsskema.xls

60

61 Det enkelte menighedsråd har ansvaret for, at skemaet udfyldes korrekt. Der vil i skemaet være tal
62 fra objektive opgørelser (størrelse af kirkegården, antal gravsteder, m.m.), men der vil for nogle
63 tals vedkommende også være tale om et skøn.

64

65 **Der gælder følgende for takster for medlemmer og ikke-medlemmer af folkekirken**

66 Taksterne for folkekirkemedlemmer skal ikke nødvendigvis dække omkostningerne til erhvervelse
67 og fornyelse af gravsteder samt gravning og tilkastning af grave. Provstiudvalget har mulighed for
68 at yde tilskud via ligningsmidlerne.

69

70 For ikke-medlemmer og valgmenighedsmedlemmer gælder, at taksterne skal dække samtlige
71 omkostninger, idet ikke-medlemmer og valgmenighedsmedlemmer ikke betaler kirkeskat. Det
72 skal nøje fremgå af kirkegårdstaksterne, hvilke takster der gælder for medlemmer af folkekirken,
73 medlemmer af valgmenigheder og ikke-medlemmer.

74

75 Taksterne skal fremgå af kirkegårdens takstblad. Det skal nøje fremgå af takstkataloget, hvilke
76 ydelser taksterne omfatter. Provstiudvalget meddeler taksterne til menighedsrådet, som har
77 ansvaret for at føre taksterne ind i takstkataloget i kirkegårdens vedtægt.

78

79 *De folkekirkelige kirkegårde*

80 Ministeriets repræsentanter oplyste, at det i dag er en underskudsforretning for folkekirken at
81 drive dens kirkegårde – underskuddet er ca. 1 mia. årligt. Det fremkommer ved, at de samlede
82 driftsudgifter overstiger de samlede takster, som opkræves direkte hos brugerne. Dette underskud
83 dækkes af kirkens midler, dels til erstatning for takster, der ikke er betalt af folkekirkens
84 medlemmer, dels til finansiering af ubenyttede gravsteder og fællesarealer, hvoraf der bliver flere
85 og flere i disse år. Priserne er i de senere år blevet reguleret, ajourført og er derfor generelt blevet
86 dyrere – og de bør nu svare til de faktiske udgifter. Tanken er, at priserne skal være ensartede i
87 provstierne, hvilket også er sket mange steder ud fra beregnede middelpriiser, da der kan
88 forekomme store forskelle på grundpriser fra land til by.

89

90 Hvis man undrer sig over prisfastsættelser i forbindelse med erhvervelse af gravplads, må man
91 spørge lokalt på sognets kirkegårde om beregningsgrundlaget. Juraen er dog klar. Taksterne skal
92 tage udgangspunkt i de faktiske udgifter. Ønsker man at anke en afgørelse, er fremgangsmåden
93 nævnt ovenfor.

94

95 *De kommunale kirkegårde*

96 Disse kirkegårde bestyres kommunalt, men de er underlagt den folkekirkelige lovgivning for så
97 vidt angår fx regulering. Køb af gravplads på en kommunal kirkegård er generelt billigere end køb
98 på en af folkekirken kirkegårde, og på den kommunale kirkegård er prisen ens for alle. Man kan
99 udmærket vælge at blive begravet på en kommunal kirkegård, selv om man bor i et sogn med
100 kirkegård. Folkekirken yder ikke tilskud til medlemmers begravelse på kommunale kirkegårde.
101 Vedr. prisberegning reguleres de kommunale kirkegårde af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

102

103 **Drøftelsen i udvalget**

104 Det er naturligvis velbegrunderet, at der kan være lavere takster for medlemmer af folkekirken, idet
105 de har betalt kirkeskat, og derigennem betalt til driften af kirkegården.

106

107 Nogle medlemmer af udvalget ønskede forholdene struktureret på den måde, at det bør koste det
108 samme for alle at købe gravsted. Efterfølgende kan medlemmer af folkekirken få et økonomisk
109 tilskud fra folkekirken, hvilket så kan fremgå af sognets regnskab. På den måde vil den
110 nugældende beregningsmetode blive transparent for alle. Imidlertid ville den metode betyde, at
111 der skulle etableres et selvstændigt regnskab for kirkegården adskilt fra sognekirkens regnskab.
112 Det vil betyde en betydelig ekstra administrativ og økonomisk byrde for folkekirken at skulle
113 adskille kirke og kirkegårdsdrift og udarbejde to regnskaber. Endvidere ser mange mennesker i og
114 uden for menighedsrådene kirke og kirkegård i én sammenhæng.

115

116 Der er enighed i udvalget om at arbejde for transparens på takstområdet. Hver kirkegårds
117 takstblad skal oplyse om taksterne for både medlemmer og ikke-medlemmer. Er der uklarheder
118 eller fejl bør det rettes gennem henvendelse til menighedsrådet.

119

120 Alle – både medlemmer og ikke-medlemmer af Folkekirken – har generelt oplevet en stigning i
121 udgifterne, da det overfor menighedsrådene er blevet indskærpet, at reglerne for gebyr-
122 fastsættelsen, som har været gældende siden 1996 skal overholdes af folkekirken. Menigheds-
123 rådene fik perioden fra 2009 til ultimo 2012 til at genberegne priserne jf. det udsendte cirkulære.
124 Dette har generelt medført prisstigninger i hele landet. Samtidig blev det indskærpet at udgiften til
125 renholdelse er momspligtig, hvilket medførte yderligere stigning.

126

127 Endvidere har den fortsatte flytning af mennesker fra land til by samt ændrede skikke (markant
128 flere kremeringer) ændret forholdene på kirkegårdene. Der forestår en stor udfordring med at
129 ændre driften, så det ikke bliver urimeligt dyrt for færre gravstedsindehavere at betale for den
130 generelle drift.

131

132 De gældende love og regler kan ses på www.altomkirkegaarde.dk/index.php?id=35

133

134 **Det videre forløb**

135 Med dette kortfattede referat afleverer arbejdsgruppen hermed resultatet af vores undersøgelse.

136

137 Vi konstaterer efter forespørgsel i ministeriet, at der ikke er lagt op til ny lovgivning efter nye
138 modeller.

139

140 Vi opfordrer til, at både medlemmer og ikke-medlemmer af folkekirken virker for ajourførte og
141 korrekte takstblade, således at der er transparens vedr. prisfastsættelsen.

142

143

Frihed og Lige Vilkår